

secció excursionista

Us oferim tot seguit un article que ens arriba des de la Secció Excursionista del Centre de Lectura i que ens parla de la celebració, un any més, de la Renovació de la Flama de la Llengua Catalana a Montserrat.

Montserrat

Assenteixo un cop més amb el cap mentre sostinc a les mans dos còdols arrodonits, perfectes en la seva superfície polida. Aquest cop he anat a Montserrat, i hom sap, quan ja t'has perdut en alguna ocasió per les nostres muntanyes, que Sant Llorenç del Munt, Montserrat i Montsant són tres massissos que tenen el seu origen i formació en les acumulacions al·luvials que formaren tres deltes a l'era terciària -un per a cada massís, és

sió pre-litoral i la serralada pre-litoral, on es troben les muntanyes de Prades -de les quals ara gaudirem amb la immillorable guia de l'amic Rafel Ferré, publicada per les Edicions i la Secció Excursionista del Centre de Lectura. I la lliçó pot culminar-se tot observant, si el dia és clar i el punt de vista favorable i generós, com aquestes tres muntanyes citades -Sant Llorenç del Munt, Montserrat i Montsant- tenen una posició desplaçada cap a l'interior del territori, cap a la depressió central, i respecte a la línia d'orientació, o l'eix, de les formacions que constitueixen la serralada pre-litoral catalana. Acabar tocant la roca, acariciant els còdols cimentats, que donen fe silenciosa del seu descens per un riu cabalós del terciari...

Per defugir de parlar de temes tòpics, constato -ai las!- que m'he engarbuixat en un altre lloc comú, benèvol però tòpic finalment. Montserrat -com Montsant, més proper- és un paratge d'una gran bellesa, de la qual podem gaudir amb facilitat i escriure; de lluny i de prop; Montserrat, des d'Igualada a Collbató, des del bell mig de la mateixa esplanada del cenobi benedictí, tant se val. És fàcil, elemental, fruit d'aquests paisatges, però és difícil parlar-ne, expressar la sensació de gaudi. El seu pes emblemàtic, fins i tot allò sagrat que hi ha present en aquests espais, és massa gran per poder-ho oblidar.

Bé, deixem-ho córrer, que encara m'embolicaré en el bizantinisme de si la Mare de Déu de Montserrat és *more-*

neta, com sempre s'ha dit tot fent del seu color un matis del nostre color de pell, o si ja és negra, el color de l'altre amb plenitud o contundència, anunciant que en el cor dels catalans ja no hi ha lloc per a cap mena d'eufemisme.

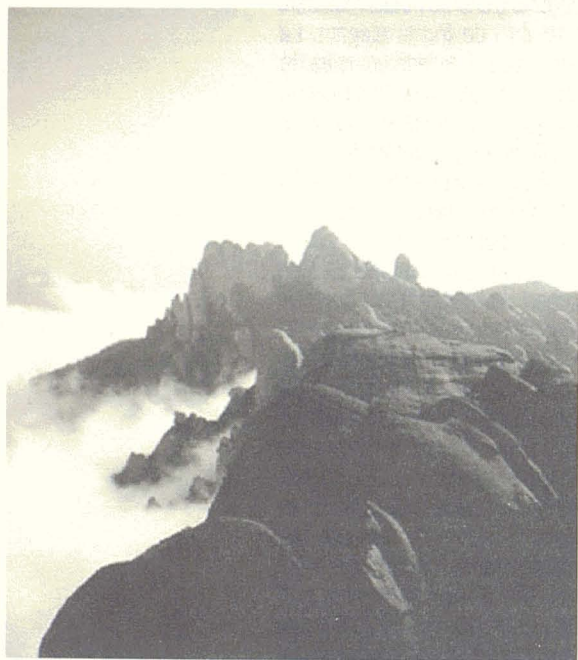
El propassat diumenge, dia 5, vaig pujar a Montserrat, en una excursió organitzada pels amics de la Secció Excursionista del Centre de Lectura per assistir als actes de la XXVI Edició de la Renovació de la Flama de la Llengua Catalana. La jornada va ser festiva i el nus dels actes va consistir en una missa, l'encesa de la llàntia de la basilica -amb la Flama duta a mans d'excursionistes- i, per acabar, una actuació castellera. El dia, tot i que una mica emboirat, va acompanyar. Si bé no es pot considerar multitudinària, va ser una diada satisfactòria per als assistents i crec que per a l'entitat organitzadora.

No vaig poder evitar, però, que em vinguessin al cap els comentaris d'amics més grans que jo referents a aquella mítica celebració que jo no vaig viure de la VI Edició de la Renovació de la Flama de la Llengua Catalana l'any 1975, organitzada per la Secció Excursionista del Centre de Lectura. Els que van ser-hi m'han dit que, després d'una tronada d'actes i de conferencians de primera fila, aquella diada a Montserrat va ser una festa multitudinària d'afirmació nacional. Fins i tot amb una cívica i valenta manifestació en què participaren moltíssims excursionistes que estrenaven l'adolescència enfadats per unes autoritàries mesures

adreçades a limitar -o enquadrar- les sortides a la muntanya. Descobrint-se, com aquell que s'adona que esclata la primavera, opositor al règim polític que imperava aleshores. (*Eo, eo, Catalunya aimada! Eo, eo, catalans, cantem!/ Quan Espanya sigui morta i no resti ni un ser viu/ Catalunya encara forta cantarà amb ànima i briu/ Eo, eo...*).

Potser no cal fer-ho, però vull recordar que en la festa de la Renovació de la Flama de la Llengua Catalana hi ha implicat un homenatge a Pompeu Fabra. La principal virtut de la celebració es troba, segons el meu parer, en la manera tan pròpia dels excursionistes de celebrar la diada, potser una mica allunyada dels actes acadèmics que en principi podria semblar necessari organitzar. Una forma de fer que permet sentir-se còmode per poder participar amb plenitud, sigui quin sigui el nivell cultural o de coneixements de cadascun dels participants: només cal estimar la pròpia llengua i desplaçar-se a l'indret triat, en aquest cas, la muntanya de Montserrat.

Bé, ja abans d'endinsar-nos en el capvespre vam retornar a Reus. No vaig voler mirar la silueta de Montserrat. No vaig voler instal·lar-me en la sensació afalagadora i amarga alhora que reconeixem amb el mot de melangia: es va saber lluitar quan era, la nostra llengua, en perill i ara, ja victoriosos... Vés a saber si no tindran raó, malauradament, els teòrics de *Els Marges*, i ja en el segle XXI acabarem parlant una degradació del català que podriem anomenar *catanyol*.

clar. El moviment orogènic i la tectònica alpina configuraren després l'actual paisatge. Un paisatge que s'estructura per un sistema de falles que formen grans blocs, uns d'aixecats i d'altres d'enfonsats -*horst* i *graben*, es diuen. Aquests blocs aixecats i enfonsats formen, com grans línies paral·leles, la depressió litoral, la serralada litoral, la depres-